

บันทึก

เรื่อง “เงินค่าเล่าเรียน” ตามพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการ
เกี่ยวกับการศึกษาของบุตร พ.ศ.๒๕๖๐

กระทรวงศึกษาธิการมีหนังสือ ที่ ศธ.๐๒๐๔/๑๕๙๐ ลงวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๖๒ ความว่า กระทรวงศึกษาธิการมีปัญหาเกี่ยวกับเรื่อง การเบิกจ่ายเงินค่าอุปกรณ์ วิทยาศาสตร์ที่กระทรวงศึกษาธิการอนุญาตให้โรงเรียนราชภัฏบางแห่งเรียกเก็บ แต่เมื่อจะนำ ไปเสร็จรับเงินมาเบิกเงินจากทางราชการ สำนักงานคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินทักท้วงว่า เป็นกรณีที่เบิกจ่ายไม่ได้ เนื่องจากเงินค่าอุปกรณ์วิทยาศาสตร์ไม่ใช่เงินค่าเล่าเรียน หรือ ค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ตามพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร พ.ศ.๒๕๖๐ กรมบัญชีกลางได้เชิญผู้แทนจากกระทรวงศึกษาธิการและสำนักงานคณะกรรมการตรวจเงิน แผ่นดินมาร่วมประชุมกันเมื่อวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ เนื่องจากมีปัญหาในข้อกฎหมายซึ่งยัง หาข้อยุติไม่ได้ ที่ประชุมจึงมีมติให้กระทรวงศึกษาธิการเสนอคณะกรรมการกฤษฎีกาตีความว่า กระทรวงศึกษาธิการมีอำนาจออกประกาศกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมการเรียนและค่าธรรมเนียม อื่น เพื่อให้เบิกจ่ายได้ตามมาตรา ๖ (๒) แห่งพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษา ของบุตร พ.ศ.๒๕๖๐ หรือไม่

ในการนี้กระทรวงศึกษาธิการมีความเห็นว่า กระทรวงศึกษาธิการมีอำนาจออก ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องประเภทและอัตราค่าธรรมเนียมการเรียนและค่าธรรมเนียมอื่น ของโรงเรียนราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๖๑ ได้เพราะ

๑) มาตรา ๖ (๒) แห่งพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของ บุตร พ.ศ.๒๕๖๐ บัญญัติว่า “บุตรที่ศึกษาในสถานศึกษาของเอกชนในหลักสูตรระดับไม่สูงกว่า มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า ให้ได้รับเงินค่าเล่าเรียนเต็มจำนวนที่ได้จ่ายไปจริง แต่ไม่เกิน อัตราที่ได้รับอนุมัติจากกระทรวงศึกษาธิการ” กระทรวงศึกษาธิการจึงได้ออกประกาศอนุมัติอัตรา ค่าธรรมเนียมการเรียนและค่าธรรมเนียมอื่น เพื่อบรรยายการที่ให้เบิกเงินจากทางราชการได้ตาม ความในมาตรา ๖ (๒) นี้ สำหรับค่าอุปกรณ์วิทยาศาสตร์นั้น กระทรวงศึกษาธิการเห็นว่า เป็นค่า อุปกรณ์การเรียนตามข้อ ๓ และ ๔ แห่งประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ประเภทและอัตรา ค่าธรรมเนียมการเรียนและค่าธรรมเนียมอื่นของโรงเรียนราชภัฏ พ.ศ.๒๕๖๑ ซึ่งเป็น ค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ตามพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร พ.ศ.๒๕๖๐

๒) ถ้าหากกระทรวงศึกษาธิการไม่มีอำนาจออกประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ประเภทและอัตราค่าธรรมเนียมการเรียนและค่าธรรมเนียมอื่นของโรงเรียนราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๖๑ ก็เกิดปัญหาตามมา กล่าวคือ ตามข้อเท็จจริงนั้นในการขออนุญาตจัดตั้งโรงเรียนราชภัฏ หรือขอเปลี่ยนแปลงเก็บเงินค่าธรรมเนียมการเรียนและค่าธรรมเนียมอื่น โรงเรียนจะขออนุญาต

ต่อกระทรวงศึกษาธิการตามแบบ ร.๑๑ ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการจะพิจารณาตามความจำเป็นและความเหมาะสมแล้วอนุมัติให้โรงเรียนทำการเก็บค่าธรรมเนียมการเรียนและค่าธรรมเนียมอื่นได้ ซึ่งบางกรณีกระทรวงศึกษาธิการได้อนุมัติให้เก็บเงินค่ากินอยู่ประจำค่าซักฟอก และค่าเครื่องใช้ประจำตัวนักเรียน สำหรับโรงเรียนประจำ ให้เก็บค่าธรรมเนียมส่งสำหรับโรงเรียนไป-กลับ เป็นต้น ค่าธรรมเนียมเหล่านี้จำเป็นต้องถือว่าเป็นค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ตามความในมาตรา ๓ แห่งพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร พ.ศ.๒๕๒๐ อันจะให้นำมาเบิกจากทางราชการได้ เพราะกระทรวงศึกษาธิการได้อนุมัติตามแบบ ร.๑๒ ให้โรงเรียนเก็บจากนักเรียนแล้ว แต่กระทรวงศึกษาธิการพิจารณาเห็นว่า หากให้นำรายการค่าธรรมเนียมดังกล่าวนี้มาเบิกจากทางราชการได้ น่าจะเป็นการไม่เป็นธรรมแก่นักเรียนทั่วไป เพราะเป็นรายจ่ายที่ได้รับประโยชน์เฉพาะตัว จึงได้ออกประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ประเภทและอัตราค่าธรรมเนียมการเรียนและค่าธรรมเนียมอื่นของโรงเรียนราษฎร์ ดังกล่าวตาม ๑) เพื่อให้นำมาเบิกเงินจากทางราชการได้เฉพาะตามรายการที่จำเป็นเท่านั้น

อนึ่ง กระทรวงศึกษาธิการมีข้อสังเกตสำหรับรายการต่าง ๆ ที่ทบวงมหาวิทยาลัยอนุมัติให้วิทยาลัยเอกชนเรียกเก็บ เช่น ค่าประกันของเสียหาย ค่ารักษาสถานภาพนักเรียน ค่าใบรับรองผลการศึกษา ค่าใบรับรองอื่น ๆ ค่าบัตรประจำตัวนักเรียนนั้น ไม่น่าจะนำมาเบิกเงินของทางราชการได้

๓) ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยค่าธรรมเนียมการเรียนและค่าธรรมเนียมอื่นของโรงเรียนราษฎร์ พ.ศ.๒๕๒๑ นั้น กระทรวงศึกษาธิการเห็นว่า เป็นแต่เพียงกำหนดขั้นสูงสุดของค่าธรรมเนียมการเรียนและค่าธรรมเนียมอื่นให้โรงเรียนราษฎร์เรียกเก็บเท่านั้น ไม่เกี่ยวกับสิทธิที่จะนำมาเบิกตามพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร พ.ศ.๒๕๒๐ แต่ประการใด ถึงแม้คำจำกัดความของ “ค่าธรรมเนียมการเรียน” และ “ค่าธรรมเนียมอื่น” จะไม่รัดกุม ก็ไม่น่าจะเกิดปัญหาอะไร เพราะจะมีระเบียบนี้หรือไม่ก็ตาม ผู้ใช้สิทธิเบิกเงินก็เบิกได้ตามอัตราที่โรงเรียนได้รับอนุมัติจากกระทรวงศึกษาธิการอยู่แล้ว

สำนักงานคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินมีความเห็นว่า ค่าอุปกรณ์วิทยาศาสตร์และอุปกรณ์การเรียนมิใช่เงินค่าเล่าเรียนหรือค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ตามพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร พ.ศ.๒๕๒๑ เนื่องจากค่าอุปกรณ์วิทยาศาสตร์และอุปกรณ์การเรียนมิได้อยู่ในความหมายของคำว่า “ค่าธรรมเนียมการเรียน” ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยค่าธรรมเนียมการเรียนและค่าธรรมเนียมอื่นของโรงเรียนราษฎร์ พ.ศ.๒๕๒๑

กระทรวงการคลังเห็นว่า ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยค่าธรรมเนียมการเรียนและค่าธรรมเนียมอื่นของโรงเรียนราษฎร์ พ.ศ.๒๕๒๑ นั้น ค่าธรรมเนียมการเรียนมิได้มีรายการค่าอุปกรณ์วิทยาศาสตร์และอุปกรณ์การเรียนรวมอยู่ ซึ่งถ้ากระทรวงศึกษาธิการประสงค์จะให้เบิกค่าอุปกรณ์วิทยาศาสตร์และอุปกรณ์การเรียน กระทรวงศึกษาธิการก็น่าจะแก้ไขระเบียบกระทรวงศึกษาธิการให้สอดคล้องกัน

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย กองที่ ๘) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวข้างต้นประกอบคำชี้แจงของผู้แทนกระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง) ผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานปลัดกระทรวง และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน) และผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินแล้ว ได้เห็นว่า กระทรวงการคลัง และสำนักงานคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินไม่เห็นด้วยกับการให้นำเงิน “ค่าอุปกรณ์วิทยาศาสตร์” ที่กระทรวงศึกษาธิการอนุญาตให้โรงเรียนราษฎร์บางแห่งเรียกเก็บนั้นมาเบิกเป็นเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร ทั้งนี้ เนื่องจากเงิน “ค่าอุปกรณ์วิทยาศาสตร์” มิใช่ “ค่าธรรมเนียมการเรียน” ดังที่กำหนดในระเบียบว่าด้วยค่าธรรมเนียมการเรียนและค่าธรรมเนียมอื่นของโรงเรียนราษฎร์ พ.ศ.๒๕๒๑ ลงวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๒๑^๑ และการที่กระทรวงศึกษาธิการออกประกาศ เรื่อง ประเภทและอัตราค่าธรรมเนียมการเรียนและค่าธรรมเนียมอื่นของโรงเรียนราษฎร์ พ.ศ.๒๕๒๑ ลงวันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๒๑ ให้จำกัดการเบิกเงินตามพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร พ.ศ.๒๕๒๐ สำหรับกรณีที่บุตรศึกษาอยู่ในโรงเรียนราษฎร์ โดยต้องเป็นการเบิกอันไม่เกินอัตราที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด และอ้างเหตุเพื่ออนุมัติให้เป็นไปตามมาตรา ๖ แห่งพระราชกฤษฎีกานั้น กระทรวงการคลังและสำนักงานคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินมีความเห็นว่ากระทรวงศึกษาธิการไม่มีอำนาจออกประกาศดังกล่าว^๒

ในปัญหาว่า เมื่อ “ค่าอุปกรณ์วิทยาศาสตร์” มิได้ระบุไว้ในระเบียบว่าด้วยค่าธรรมเนียมการเรียนและค่าธรรมเนียมอื่นของโรงเรียนราษฎร์ พ.ศ.๒๕๒๑ ว่า ให้เป็น “ค่าธรรมเนียมการเรียน” แล้ว จะนำค่าอุปกรณ์วิทยาศาสตร์มาเบิกเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตรได้หรือไม่นั้น สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย กอง

^๑ ข้อ ๔ ในระเบียบนี้ คำว่า

“ค่าธรรมเนียมการเรียน” หมายความว่า ค่าเล่าเรียนรวมกับค่าลงทะเบียนแรกเข้า ค่าบำรุงห้องสมุด ค่าบำรุงกีฬา ค่าเวชภัณฑ์ ค่าบำรุงการกุศล ค่าบำรุงโรงเรียน

“ค่าธรรมเนียมอื่น” หมายความว่า ค่าเครื่องใช้ประจำตัวนักเรียน ค่ากระดาสอบ ค่ารถรับส่ง ค่ากินอยู่ประจำ ค่าซักรีด และอื่น ๆ

^๒ มาตรา ๖ การจ่ายเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และอัตราดังนี้

(๑) บุตรที่ศึกษาในสถานศึกษาของทางราชการ ในหลักสูตรระดับไม่สูงกว่าอนุปริญาหรือเทียบเท่า และหลักสูตรนั้นแตกต่างจากหลักสูตรปริญาตรี ให้ได้รับเงินบำรุงการศึกษาเต็มจำนวนที่ได้จ่ายไปจริง แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินอัตราของแต่ละประเภทตามที่กระทรวงการคลังกำหนด

(๒) บุตรที่ศึกษาในสถานศึกษาของเอกชนในหลักสูตรระดับไม่สูงกว่ามัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า ให้ได้รับเงินค่าเล่าเรียนเต็มจำนวนที่ได้จ่ายไปจริง แต่ไม่เกินอัตราที่ได้รับอนุมัติจากกระทรวงศึกษาธิการ

(๓) บุตรที่ศึกษาในสถานศึกษาของเอกชนในหลักสูตรระดับสูงกว่ามัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า แต่ไม่สูงกว่าระดับอนุปริญาหรือเทียบเท่า และหลักสูตรนั้นแตกต่างจากหลักสูตรปริญาตรี ให้ได้รับเงินค่าเรียนครึ่งหนึ่งของจำนวนที่ได้จ่ายไปจริง แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินครึ่งหนึ่งของอัตราที่ได้รับอนุมัติจากกระทรวงศึกษาธิการ หรือจากทบวงมหาวิทยาลัย

ที่ ๘) มีความเห็นว่า เงินที่ผู้ซึ่งมีบุตรเรียนอยู่ในสถานศึกษาของเอกชนอาจนำมาขอเบิกเงินสวัสดิการตามพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร พ.ศ.๒๕๒๐ ได้ นั้น กฎหมายเรียกว่า “เงินค่าเล่าเรียน” โดยได้นิยามไว้ในมาตรา ๓ แห่งพระราชกฤษฎีกา ๓ ให้ความหมายว่า “เงินค่าเล่าเรียนหรือค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ซึ่งสถานศึกษาเอกชนเรียกเก็บตามอัตราที่ได้รับอนุญาตจากกระทรวงศึกษาธิการหรือทบวงมหาวิทยาลัย” และหาได้มีคำว่า “ค่าธรรมเนียมการเรียน” อยู่ในกฎหมายไม่ ส่วนคำว่า “ค่าธรรมเนียมการเรียน” นั้น เป็นคำที่ใช้อยู่ในพระราชบัญญัติโรงเรียนราษฎร์ พ.ศ.๒๕๔๗ ซึ่งมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว^๓ให้อำนาจรัฐมนตรีที่จะกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมการเรียน และค่าธรรมเนียมอื่นที่โรงเรียนเรียกเก็บได้ เงินใดจะเป็น “ค่าธรรมเนียมการเรียน” หรือ “ค่าธรรมเนียมอื่น” จึงเป็นการกำหนดขึ้นเพื่อความเหมาะสมในการควบคุมโรงเรียนราษฎร์มิให้เรียกเก็บเงินเหล่านั้นจนเกินความสมควร และพระราชกฤษฎีกากับพระราชบัญญัติทั้งสองฉบับก็ไม่ได้ระบุไว้ในที่ใดว่า เงินใดถ้ากำหนดให้เป็นค่าธรรมเนียมการเรียนแล้วก็จะนำมาขอเบิกเงินสวัสดิการได้ ฉะนั้น จึงเห็นได้ว่า เงินใดจะเป็น “เงินค่าเล่าเรียน” อันจะนำมาเบิกเงินสวัสดิการได้ ย่อมเป็นไปตามความมุ่งหมายของพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร พ.ศ.๒๕๒๐ โดยเฉพาะการอ้างว่าเมื่อ “คำอุปการณวิทาศาสตร์” มิใช่ “ค่าธรรมเนียมการเรียน” (ตามพระราชบัญญัติโรงเรียนราษฎร์ฯ) จึงนำมาขอเบิกเงินสวัสดิการตามพระราชกฤษฎีกาฯ ไม่ได้ นั้น จึงไม่ถูกต้อง

สำหรับปัญหาที่ว่ากระทรวงศึกษาธิการมีอำนาจออกประกาศตามมาตรา ๖ แห่งพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร พ.ศ.๒๕๒๐ หรือไม่นั้นสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย กองที่ ๘) มีความเห็นว่า “เงินค่าเล่าเรียน” ตามพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร พ.ศ.๒๕๒๐ นั้น เมื่อพิจารณาตามตัวอักษรในบทนิยามแล้วจะมีความหมายกว้างขวางมาก คือ อาจรวมทั้งเงินค่าเล่าเรียนและค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ซึ่งอาจรวมไปถึงค่ารถรับส่ง ค่ากินอยู่ประจำ ค่าซักฟอกและค่าอื่น ๆ ได้ด้วย และค่าธรรมเนียมต่าง ๆ เหล่านี้ล้วนเป็นเงินที่การเรียกเก็บต้องได้รับอนุมัติจากกระทรวงศึกษาธิการก่อนตามพระราชบัญญัติโรงเรียนราษฎร์ พ.ศ.๒๕๔๗ (มาตรา ๔๒) ดังนั้น ถ้าถือว่า “เงินค่าเล่าเรียน” ตามพระราชกฤษฎีกาฯ มีความหมายว่าเงินที่เรียกเก็บตามอัตราที่ได้รับอนุมัติจากกระทรวงศึกษาธิการแล้ว ผลก็จะกลายเป็นว่าเงินเหล่านั้นก็จะนำมาขอเบิกเงินสวัสดิการได้ทั้งหมด และผู้ซึ่งมีบุตรศึกษาอยู่ในสถานศึกษาของเอกชนที่มีการดำเนินงานและบริการต่าง ๆ กว้างขวางกว่าสถานศึกษาของราชการ จะกลับมีสิทธิเบิกเงินสวัสดิการได้มากกว่า และเมื่อพิจารณาบทบัญญัติมาตรา ๖ แห่งพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร พ.ศ.๒๕๒๐ ประกอบกับบทนิยามคำว่า “เงินบำรุงการศึกษา” และคำว่า “เงินค่าเล่าเรียน” แห่งพระราชกฤษฎีกานั้นแล้ว (โปรดดูเชิงอรรถที่ ๒ ข้างต้น)^๔ จะเห็นว่าในประการแรก “เงิน

^๓มาตรา ๔๒ รัฐมนตรีมีอำนาจกำหนดประเภทอัตราค่าธรรมเนียมการเรียนและค่าธรรมเนียมอื่นที่โรงเรียนเก็บจากนักเรียนได้ตามที่เห็นสมควร

^๔มาตรา ๓ ในพระราชกฤษฎีกานี้

บำรุงการศึกษา” ก็ดี “เงินค่าเล่าเรียน” ก็ดี จะต้องเรียกเก็บตามอัตราที่ทางราชการได้อนุมัติไว้แล้ว และในประการที่สอง การจะเบิกจ่ายได้เพียงใด มาตรา ๖ ก็บัญญัติจำกัดไว้ดีกว่า การจ่ายเงินสวัสดิการสำหรับ “เงินบำรุงการศึกษา” และ “เงินค่าเล่าเรียน” นั้น ก็ต้องไม่เกินอัตราชั้นสูงที่ได้รับอนุมัติจากทางราชการเช่นเดียวกัน (มาตรา ๖ (๑) (๒) หรือ (๓) แล้วแต่กรณี ซึ่งเท่ากับแสดงให้เห็นว่าเจตนารมณ์แห่งพระราชกฤษฎีกานี้มิได้มุ่งหมายให้เบิกเงินสวัสดิการสำหรับเงินทุกประเภทที่ได้รับอนุมัติให้เรียกเก็บ หากแต่จะต้องจำกัดลงอีกชั้นหนึ่งตามมาตรา ๖ นี้ แม้ถ้อยคำในมาตรา ๖ (๒) และ (๓) จะใช้คำว่า “อนุมัติ” อยู่ก็ตาม แต่กรณีก็ได้หมายความถึงต้องเป็นการอนุมัติเฉพาะรายเสมอไป แต่หมายความถึงการอนุมัติไว้ล่วงหน้าเป็นการทั่วไปได้ด้วย ทั้งนี้ เพื่อให้สิทธิในการได้รับเงินสวัสดิการตามมาตรา ๖ (๑) (๒) หรือ (๓) มีอัตราที่เหมาะสมและสอดคล้องกันพอที่จะยึดถือเป็นหลักได้

พระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร พ.ศ. ๒๕๒๐ มีลักษณะเป็นเอกเทศ และค่าธรรมเนียมใดจะนำมาเบิกตามพระราชกฤษฎีกาฯ นี้ได้หรือไม่ ย่อมเป็นไปตามเจตนารมณ์แห่งพระราชกฤษฎีกานี้โดยเฉพาะ จะอาศัยถ้อยคำในกฎหมายอื่นมาตีความไม่ได้ จริงอยู่เมื่อพิจารณาตามตัวอักษรแล้ว “เงินบำรุงการศึกษา” หรือ “เงินค่าเล่าเรียน” อาจมีความหมายรวมถึงเงินทุกประเภทที่โรงเรียนเรียกเก็บได้ แต่โดยเจตนารมณ์แห่งกฎหมายอันเกี่ยวกับการให้สวัสดิการแล้ว คำว่า “เงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร” ย่อมมีความหมายจำกัดอยู่ในตัวว่ามุ่งหมายเฉพาะเงินอันมีส่วนเกี่ยวข้องและสัมพันธ์กับการศึกษาโดยตรงเท่านั้น เงินใดที่ทางราชการหรือกระทรวงศึกษาธิการหรือทบวงมหาวิทยาลัยอนุญาตให้เรียกเก็บ ถ้ามิใช่เงินที่เรียกเก็บเพราะเกี่ยวข้องหรือสัมพันธ์กับการศึกษาโดยตรงแล้ว ก็ไม่อยู่ในความหมายของคำว่า “เงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร” และจะนำเงินนั้นมาขอเบิกตามพระราชกฤษฎีกานี้ไม่ได้ สำหรับ “ค่าอุปกรณ์การศึกษา” หรืออีกนัยหนึ่งคืออุปกรณ์การเรียนนั้นเป็นเงินอย่างหนึ่งที่กระทรวงการคลังมีความเห็นว่าเป็นเงินที่จะนำมาเบิกเป็นเงินสวัสดิการได้ ดังปรากฏในหนังสือกระทรวงการคลังที่ กค. ๐๕๐๒/๑๓๕๔๘ ลงวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๒๐ ซึ่งข้อเท็จจริงในเรื่องนี้ ก็มีความจำเป็นจะต้องพิจารณาในสาระที่แท้จริงด้วยว่า การศึกษาแขนงใดจะต้องมีอุปกรณ์การศึกษาอย่างไร เพราะหลักสูตรการสอนในการศึกษาแต่ละแขนงย่อมแตกต่างกันไป สำหรับการศึกษาแขนงทางวิทยาศาสตร์นั้น อุปกรณ์วิทยาศาสตร์เป็นอุปกรณ์การศึกษาหรืออุปกรณ์การเรียนอย่างหนึ่ง ดังนั้น “ค่าอุปกรณ์วิทยาศาสตร์” ซึ่งเรียกเก็บตามที่ได้รับอนุมัติแล้ว จึงเป็นเงินที่จะนำมาขอเบิกเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตรตามพระราชกฤษฎีกานี้ได้

จากเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้นจึงเห็นว่า กระทรวงศึกษาธิการย่อมมีอำนาจที่จะออก

“เงินบำรุงการศึกษา” หมายความว่า เงินประเภทต่าง ๆ ที่สถานศึกษาของทางราชการเรียกเก็บ ตามอัตราที่ได้รับอนุมัติจากกระทรวงศึกษาธิการ ส่วนราชการเจ้าสังกัดมหาวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร เทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือองค์การของรัฐบาล

“เงินค่าเล่าเรียน” หมายความว่า เงินค่าเล่าเรียน หรือค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ซึ่งสถานศึกษาของเอกชนเรียกเก็บตามอัตราที่ได้รับอนุมัติจากกระทรวงศึกษาธิการหรือทบวงมหาวิทยาลัย

ประกาศตามมาตรา ๖ (๒) แห่งพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร พ.ศ. ๒๕๒๐ นี้ได้ เพื่อกำหนดมิให้มีการ นำเงินค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ทุกชนิดที่กระทรวงศึกษาธิการได้อนุมัติให้เรียกเก็บ ตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนราษฎร์นั้นมาเบิกเป็นเงินสวัสดิการได้ทั้งหมด อันจะไม่สอดคล้องกับเจตนารมณ์ในการให้เงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเห็นว่า “ค่าอุปกรณ์วิทยาศาสตร์” เป็นเงิน “ค่าอุปกรณ์การศึกษา” หรือ “อุปกรณ์การเรียน” อย่างหนึ่ง ซึ่งเมื่อกระทรวงศึกษาธิการอนุมัติให้เรียกเก็บได้ตามกฎหมายแล้ว ก็เป็นเงินค่าเล่าเรียนที่อาจนำมาเบิกเงินสวัสดิการได้ตามพระราชกฤษฎีกานี้

(ลงชื่อ) อมร จันทรมบูรณ์

(นายอมร จันทรมบูรณ์)

รองเลขาธิการ ฯ

ปฏิบัติราชการแทน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

กุมภาพันธ์ ๒๕๒๒